

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones prestantissimi viri Roberti de Latio: ordinis
Minoru[m] sacre theologie professo[r]is: pontificis
Aquinatis**

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.ccccxiiij. vi. no.Maij.

De iudicio de co[n]tra iudeos [christu]m et ecclesiam persequentes. Ser.
xiiij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70607)

De timore iudiciorum.

qualiter cesum eū miserūt in carcerem; ubi sedit dieb⁹ multis. ⁊ Viere. xxxvij. ē. narrat qualiter submiserūt eū in lacū in quo nō erat aqua: sed lutū: multasq; alias psecutiones intulerūt sibi. **O** malicia incorrigibilis: o malignitas hoīm iniquoz: o duricies prauoz cordiū. **A**eritas adamat: deus p̄dicat timēdus: virtus increpant: efferunt virtutes ⁊ boni mores: tñ odio habent qui deo iubente talia nūciant. **I**tecirco nemo p̄t de deo cōqueri si in nos seuerus appareat.

¶ De graui punitione ⁊ plaga hierlm.
Capitulum. iij.

¶ Si dudū lōganimis p̄ Dies remā pplm ad p̄niam vocauerat: sceleribus ⁊ malicia iniquoz puocatus: ad vniuersū dicitā rādē excitatus est. **Q**uōd vt cūcti valeāt scire in hoc mysterio: tercio de pena hierlm p̄tractauimus: de q̄ tria sunt cōsideranda.

Prīmū dī ciuitatis obsessio:

Secūm ciuitatis afflictio.

Tertiū ciuitatis captio ⁊ deletio.

¶ De valida obsidione ciuitatis.

¶ Rīmū cōsiderandū est ciuitatis obsessio. **U**t enim h̄r. iij. Reg. vlti. c. x. ij. Paral. vlti. c. Anno nono Sedechie circumdata est hierlm a Nabu-

chodonosor cum validissimo exercitu: ⁊ extructe fuerunt in circuitu eius munitiones: ⁊ clausa est ciuitas decē ⁊ octo mēsbus. **¶** **S**ecūm cōsiderandū est ciuitatis afflictio. **P**reualuit q̄ppe interim famēs: nec erat panis pp̄lo terre. **¶** **T**ertiū cōsiderandū est ciuitatis captio. **N**ay ciuitas capta fuit: ⁊ fugit Sedechias. **R**abbi Salomō dicit: q̄ ipse fugit per quandā viā subterraneā: cuius exitus erat bñ lōge a ciuitate. **S**ed deus fecit apparere vnā capreā siluestre ⁊ dū chaldei vellēt eā capere fugiēdo cucurrit super terrā h̄m viā illius lineę subterraneę p̄dictā vsq; ad exitū. **E**t sic chaldei inuenerūt Sedechiā: q̄ exierat viā illā. **S**ed Nico, de ly, dicit: q̄ hoc nō est veri-

simile q̄ chaldei tūc intēderēt venabōni. **I**ō dicēdū q̄ illecuti sunt Sedechiā p̄ iudiciū aliquoz: quos ceperūt in ciuitate: q̄ nō poterāt fugere. **S**ecūm magis strū in historia: capta fuit ciuitas circa mediā noctē. **C**aptus itaq; fuit Sedechias: ⁊ adductus corā nabuchodonosor. **Q**ui dixit ei. **M**agnus deus habes nequiciā tuā odio tradidit te mibi. **D**ecidit ⁊ filios eius coram eo. **O**culos h̄o Sedechie effodit: ⁊ catenis vinxit eum ⁊ duxit eum in babylonē. **M**uri autē hierlm destructi sunt: ⁊ ciuitas expoliata: tandē succensa: ⁊ pp̄s ductus in captiuitatē. **R**efert magister i historia: cū Nabuchodonosor intrasset babylonem cū triūpho: victimas solēnis immolauit dñs suis: ⁊ solēnisauit cū oī populo nouē diebus. **C**ūq; recūserēt expoliarati: p̄cepit rex vt adduceret Sedechias in mediū: ⁊ aliq; de cāronibus templi cū eo: qui psallerent corā cōiuantibus in musicis instrumentis ⁊ canerēt hymnos de cāntis syon. **B**ibebāt autē cōiue in vasis domus dñi: quoz quedā Nabuchodonosor: p̄secrauit idolis: quedā h̄o sibi reseruauit. **C**ūq; darēt psallētib; potū: clāculo p̄cepit rex: vt daret Sedechie potus laxatiuus. **E**t corā omnibus ignominiose laxatus est: sicq; irritus reduxere ad carcerē: quinimmo afflictus dolore post paucos dies mortuus est. **A**t Nabuchodonosor fecit eū honore regio sepeliri. **T**ali iudicio deus illū puniuit: q̄ vt scribit. ij. Paral. vlti. viginū ⁊ vnius anni erat cum regnare cepisset: ⁊ vndecim annis regnauit in hierlm: ⁊ fecit malū corā oculis dñi dei sui: nec erubuit faciē **V**ieremie p̄phete loquentis ad se ⁊ ex ore dñi. **A** rege q̄ Nabuchodonosor recessit: q̄ adiurauerat eū p̄ deū ⁊ indurauit ceruicē suā ⁊ cor: vt nō reuerteret ad dñm deū isrl. **S**i ergo ipse timuisset deū: abstinuisset vr̄iq; a cor tātisq; pctis: ⁊ deus misericordiā suā ostēdisset illi: quā nobis exhibeat q̄ est bñdictus in sēla scloz. **A**men.

¶ De iudicio dei cōtra iudeos xpm ⁊ c.

dehas persequeres. Sermo. xiiij.

Ompletis an

nis. lxx. iudaice captiuitatis operate Esdra sacerdote & Zorobabel: fu scitavit dñs spm Lyri regis psoruz: q anno primo sui imperij larata hebreoz captiuitate: q̄ttuor ferme boim milia fecit regredi in iudeam restitues eis vasa tēplū aurea & argētea q̄nq; milia quadringēta: q̄ nabuchodonofo: portauerat in babilones. Sicq; redificata est hierlm & tēplū eo tpe q̄ Zarquinius supbus regnabat in vrbē. Colligunt ista ex primo libro Esdre. c. f. et dicitur iosephi in libris antiq̄tatu. et Bede in lib. de tēpibus. Sicq; ppls ille ibi multiplicatus est vsq; ad tpa xpi. Seruū q̄ r̄pm & eccliam iudei acriter persecuti sunt: de qua impietate voluerūt penitere: volēte deo ciuitas hierlm a romanis euerſa est: & ppls fame & gladio perit: & q̄ remiserūt viliter fuerunt veni dātī. Propterea vt indies ad timē dum deū studiosus inuigilemus: in b sermōe de iudicio dei p̄tra iudeos r̄pm & eccliam psequētes verba faciemus: vī debemusq; qualiter ciuitas hierlm destructa fuit: & ppls eius dispersus. De qua desolatione tria mysteria erūt declarāda.

- Primū dī: significationis.
- Secūm p̄nūciationis.
- Tertiū executionis.

De signis & portētis quibus dei iudicia p̄monstrant. Cap. i. Significata sunt portētis & signis desolatio hierlm. Et in hoc apparet duricia ppli: q̄ nūq; ad p̄niam rediit. Seruū tñ vt plenius intelligant singula: in b mysterio tria sunt dubia abſoluenda.

Primū an timēdū sit cū aliq; nouitates apparent in corporibus celestibus: etiā si naturaliter fiant.

Secūm q̄ sunt illa signa p̄pter que ti

mendum est: ne immineat de p̄p̄nquo hoibus mala.

Tertiū q̄bus signis hierosolymorum excidiū fuit p̄monstratū.

Pro primo dubio arguūt aliq; dicentes illud Diere. x. A signis celi nolite timere: q̄ solēt metuere gētes. Et tñ contra istos est autoritas xpi q̄ Luce. xxi. c. ait: Erunt signa in sole & luna & stellis: Que verba dicta sunt vt per illa signa hoies terreant. Respōdet his Nico. de ly. sup̄ pfato. x. c. Diere. q̄ timere p̄pter signa celi pōt esse dupl̄. Aut rōnabiliter: aut sup̄stitiose. Q̄ primo mō licitus est: & ad prudentiam spectat sic timere. Nā l̄s corpora celestia nō sint agentia de necessitate: tñ habēt virtutē immutādi elemēta & composita ex eis ad diuersas qualitates: ex q̄bus disponuntur humana corpora ad varias infirmitates: sicut ex dñio martis cholera accēdit: ex qua accēdōe nō solū corpa disponunt ad infirmitatē aliquā: sed etiā appetitus sentitius ad irā: ex quo sequunt vltorius lites & dissensiones: eo q̄ hoies vt i pluribus sequunt suas passiones: soli sapientes eis dñant p̄ rōnem. Timor autē facit p̄cauere a malis futuris. Et iō timere a celi constellationibus ad hoc q̄ hō psulat de habēdo remedio p̄ dispositio nē ad infirmitates corporū & passiones malas: & alia h̄mōi q̄ p̄nt ex influētia celi causari: nō est malū sed bonū & satis cōueniēs. Q̄ Secūdo mō timere p̄pter signa celi. s. sup̄stitiose illicitū est & pctm̄. Et sic loquitur Diere. Nū subdit. Quia voces pploruz vane sunt. Qd̄ insup̄ ponit. C. de penis. l. decurionū filij. Et inq̄t voces pplorum nō sunt audiende: Apud p̄plos aut̄ triplex sup̄stitio iuēta est circa corpora celestia.

Prima eoz q̄ dixerūt illa esse aīata.

Secūda eoz q̄ dixerūt illa esse deos.

Tertia eoz qui dixerunt corpora celestia impūmere in intellectū nostrum. Q̄ Prima sup̄stitio est eozū q̄ tenuerunt corpora celestia esse animata. Cōtra q̄s est autoritas Damasceni: q̄ in. ij. lib. ait:

Handwritten mark resembling a stylized 'B' or 'A' with a horizontal line through it.

De timore iudiciorum.

Nullus animatos celos: vel luminaria existimet. Inanimati enim sunt et insensibiles. Et aug. lib. xiiij. de ciui. dei. ait: Non est credendum quod Plato dicit globos istos luminis siue orbiculos luce corpora super terram: seu die: seu nocte fulgentes suis quidem proprijs animabus viuere. Et. xvij. lib. de ciui. dei dicit: quod anaxagoras factus est res apud athenienses: quod dixit solē esse lampadē ardere negans utique ipsum esse deum: vel aliquid animatum. Si vero obijceret: quod non solū platonici: sed etiam doctores fidei tenuerūt corpora celestia esse animata: ut Origenes et Hieronymus. Augustinus insuper hoc sub dubio de relinquit. ut in li. lxxiiij. questionum in enchiridion. et in. ij. sup. Sen. ad lram. ubi dicit quod si sunt animata corpora celestia pertinet ad societatem angelorum eorum anime. Respondeo Tho. s. parte. q. lxx. ar. ij. quod interponentes corpora celestia esse animata vel inanimata: parua vel nulla est differentia in re: sed in voce tantum. Quoniam dici possunt animata: non sicut plante et animalia: sed equi uoce: in quantum substantie spirituales ununtur corporibus celestibus: ut motores mobilibus: quo fit ut motus celestium corporum sit ab aliqua substantia apprehendente: et non solū a natura sicut grauiā et leuiā. Unde Augustinus dicit. ij. de trinitate. corpora omnia administrari a deo per spiritum uite. Quod secunda superstitio fuit aliorum dicentium corpora celestia esse deos: ut fuerunt egyptij. De quibus Eusebius pamphili. libro. s. de euangelica preparatiōe ait: Egiptios ferunt primos omnium cum in celum oculos sustulissent motum ordinemque quantitates celestium corporum admiratos solem ac lunam deos putasse. Quod tertia superstitio fuit aliorum qui tenuerunt quod corpora celestia imprimunt in intellectum nostrum. Quod utique falsum fore ostendit Tho. in. ij. summe contra gentes. c. lxxiiij. dicens: quod directe et per se non imprimunt. quia ut dicit Dionysius

suis libro de diuini. no. et Aug. in. de trinitate. diuine prouidentie ordo est ut superiora regant inferiora et moueantur. Intellectus autem ordine nature omnia corpora excedit. Impossibile est ergo quod corpora celestia agant in intellectu directe: nec possunt esse causa per se eorum que sunt circa intellectum. Insuper nullum corpus agit nisi per motum: ut habet viij. physicorum. ergo que sunt omnino extra motum: non possunt esse causata a corporibus celestibus. Sed ea que sunt circa intellectum sunt omnino extra motum per se loquendo: sicut ps. viij. physicorum. Quinimo per quietem a moribus fit anima prudens et sciens: ut dicitur ioh. Indirecte tamen corpora celestia possunt imprimere in nostrum intellectum: quia si intellectus non esset non sit virtus corporea: tamen in nobis operatio intellectus compleri non potest sine operatione virtutum corporearum: que sunt imaginatio et uis rememoratiua et cogitativa. Et inde est quod impeditis harum virtutum operationibus propter aliquam indispositionem corporis impeditur operatio intellectus: sicut patet in freneticis et lethargicis: et similibus. Et propter hoc etiam bonitas dispositionis corporis humani facit aptum ad intelligendum: in quantum ex hoc potest vires fortiores existunt. Dispositio autem corporis humani subiacet celestibus moribus: Et sic ad oppositum redeundo: superstitiose opiniones de corporibus celestibus non sunt acceptande. Quod secundum dubium quod erat absoluendum est: que sunt illa signa propter que et timendum est ne imminant de pro pinquo hominibus mala. Et dico quod sunt tria.

Primum solis et lune defectio.

Secundum cometarum apparitio.

Tertium portentorum frequentatio.

Primum signum. Quotiescumque enim eclipsatur sol vel luna: timendus est de aliquo malo venturo. Probatur hoc primo per Ptolomeum: qui in centiloquio ait: Sol et luna sunt domini aliorum planetarum: eo quod sunt cause totius operis et gubernationis

nis stellarū. In edyphes accidētia grā
dia significat. Et Abessaballa. c. vii. de
tēpōū varietate. ait: Scito q̄ in eclipsi
solis aut lune nō poterit fieri q̄n signifi
cat aliq̄ magnū accidēs s̄m quātitatē
eclipsis ipsius. Nā i signis igneis signi
ficabit interitū regis ⁊ diuitiū: ⁊ siccitas
tē ⁊ terre sterilitates atq̄ famē. Et Ver
gi. in. s. georgi. inq̄t: Sol tibi signa da
bit: soles q̄s dicere falsum Audeat: ille
etiā cecos instare tumultus. Sepe mo
net fraudē ⁊ opta tumescere bella. Il
le etiā extincto miseratus cesare romay.
Eū caput obscura nitidū ferrugine terit
Impiāq̄ eternā timuerūt secula noctē
Recitat Richobaldus in chronicis: q̄
anno Neronis quarto solis defectio fu
it ⁊ terremotus magnus. Tunc magna
plecurio insurrexit cōtra xp̄ianos. Pe
trus ⁊ Paulus martyrio fuerūt corona
ti. Post passionē nō illoꝝ tāta rome pe
silitia fuit: vt triginta milia funerū in
fatione venerūt. Laodicia ⁊ Colossa et
Ieropolis vires in Asia terremotu cō
siderūt. Tpe Cōstantini. in. facta est solis
defectio. Vic Cōstantinus italiā de Lō
gobardis liberare conat⁹: ab Athenis
per mare Zarētā transiit: oēsq̄ vires
in cāpania ⁊ terris circūvicinis a Lōgo
bardis occupatas per quas venit vi ce
pit. Romā tandē pergit: papā Marti
nus occidit. In sicilia apud Syracusas
a suis occidit. Paulopost saraceni cuz
naibus in siciliā veniunt: syracusas ca
ptas diripiūt ornamenta alexandriam
deserūt. Templum construitur in hieru
salem vbi tēplum salomonis fuerat. Tē
pore Lotharij. in. factus ē sol sanguine
us: ⁊ post paucos dies hoim lues est se
cuta. Refert adhuc Eutropius q̄ serue
te tumultu bellorū: cuiuslium: tres soles
simul exorti sunt: qui paulatim coierūt
in vnum. Scias th q̄ non sunt idē ecli
psis solis ⁊ multiplicatio i aspectu. Nā
vt dicit Jhd. lib. iij. etym. Eclipsis solis
est quotiens luna. xxx. ad eandē lineam
qua sol veditur peruenit: eiq̄ se obijci
ens solem obscurat. Nā deficere nobis

sol videtur dum illi orbis lune opponi
tur. De multiplicatiōe nō solis quia vt
dentur. in. dicit Seneca libro. s. de ques
tionibus naturalibus: hos non esse so
les: sed imagines solis in nube spissa so
li propinqua: in qua radij solares inclu
si sunt. ⁊ Johannes solobriensis in poli
cracione libro. ij. ait: Quotiens sol in ce
lo videbitur geminari inundationem
aquarum subtrus orbis expectet. Et licet
a raritate sui miraculis videatur acce
dere: opus tamen nature est: que quidē
soles non geminat: sed nubē simillimā
facit: vocaturq̄ paretion. Est enim pa
retion nubes simillima soli. ¶ Secun
dum signum ppter quod timenda sunt
mala futura dicitur comete apparitio.
De qua nota quod dicit Tullius lib. ij.
de natura deorum: q̄ cometa grecus vo
cabulum est: quam latini crinitam stel
lam vocant: eo q̄ comas luminis de se
fundat. Pythagorici dixerunt cometas
esse vnam de septem stellis erraticis.
Quorum falsitas apparet: cuz sepe om
nes luceant apparente cometa. Aristo.
s. methau. scribit anaxagoram Demo
critum ⁊ alios dixisse cometam fore de
natura celi. Sed cum omnis stella celi
sit perpetua: ⁊ cometa videatur deficere
absq̄ eo q̄ solis radijs abscondatur
ideo dicendum cuz Johanne Damasce
no: q̄ cometa non est stella de natura ce
li: sed vapor ad voluntates creatoris ac
census in viscosa materia ⁊ adustibilē.
De apparitione ergo comete dicit Pto
lomeus in centiloq̄o propositione. xcix.
⁊ in. ij. quadripartiti. c. vlti. ⁊ Aristo. in
s. methau. q̄ significat malos effectus.
Scribit Seneca in questionibus natu
ralibus: q̄ due insule submerse sunt p
nunciāte cometa. Narrat Iustinus q̄
anno: quo nat⁹ est Mithridates: ⁊ an
no quo primum regnare cepit: cometa
per vtrūq̄ tempus multis diebus splē
duit cū luce tāta: vt celū oē videret ar
dere. In quātitate videbatur occupare
magnū celi spaciū: ⁊ in luce vincebat ni
tores solis. Apparebatq̄ hois q̄tuor

De timore iudiciorum.

Vic Mithridates, xly. annis cū roma-
nis atrocīa bella gessit. De quo scribit
Eale. lib. viij. in rubrica de studio ⁊ in-
dustria. Et idē cōfirmat Solin⁹ in lib.
de mirabilibus mūdi vigintiduarum
gentiū quibus imperabat idioma didi-
cerat. Et vt refert Iustin⁹ ⁊ Eutropius
cū Nicomedē regē bythinie regno pa-
raret pellere amicū romanorū: cū dice-
ret sibi q̄ si id faceret romanis displi-
ceret: cū ephesus puenisset: crudeli edi-
cto: vt scribit Eale. lib. ix. in rubrica de
crudelitāte: multā familiā romanorū
ciuiū in Asia: per vires negociādi cau-
sa dispersam vna epistola ⁊ vno die trū-
cari fecit. Quā miserabilis illa rerū fa-
cies fuit: vrbicūq; romanus fuisset in-
uentus: puta in agro: in domo: in foro:
in via: in templo: in lecto: in conuiuio:
velut hostis mactaret. Seneca. li. xvj.
de questionib; naturalib; dicit: q̄ im-
perante Nerone senis mensibus appa-
ruit cometa. Neq; hō peius quid illis
tēporibus potuit esse q̄ viuere sub do-
mino tā criminoso. De quo dicit iohā-
nes solobriensis in polycratone lib. f.
In tāta mole imperij oēm perosus est
grauitatē: p̄biam quasi maiestatis im-
perij inimicā: ⁊ nobilioza ingeniaveri-
tus: se consilijs subdidit hystriōnū. Cū
hō esset oīm auarissimus: adeo vt nulli
quodcūq; officiū delegaret q̄n p̄seque-
retur: nosti quid mihi opus est: aut illō
subiceret: qui oibus p̄est: oibus idi-
get: in hystriōnibus ⁊ mimis pecunias
infinitas erogare non grauabat. Sin-
gulos put quibusq; placuerat: amplif-
sime dignitatis noie sublimabat: alios
patricios: alios senatores dicens hos
illustriū spectabilū vbe noib; illustra-
bat. Tertiu signū p̄pter qd̄ timenda
sunt mala futura d̄r portentorū frequē-
ratio. Quā multiplicant prodigia ⁊ ostē-
ta solent sequi proditiōes ⁊ mala. Vñ
Plinius lib. ij. de naturali hystoria scri-
bit: q̄ anno anteq̄ crassus occideret a
parthis: ferrum pluit in lucanis: ⁊ oēs
lucani milites: quorū numerus multus

erat: in illo exercitu fuerunt cesti. Recit-
tat Orosius q̄ anno ab vrbē pdita qua-
dringentesimo octogesimo: sanguis de
terra e multis fontibus scaturit: pro-
malo quod secutus est q̄n sequenti anno
terribilis pestis romanos inuasit. Idē
Orosius refert: q̄ anno ab vrbē cōdita
quadringentesimo octogesimo sexto di-
ra pdigia visa sunt rome. Edes salus
ictu fulminis dissoluta est. Apud pho-
nias multis ictibus fulminum menta
vndiq; combusta ⁊ dissoluta sunt. Se-
quenti anno Sempronius consul aduer-
sus picētes exercitū duxit. Eriste adeo
id bellū fuit: vt cū media pugna cōtes
muisset terra ⁊ fuisset terremotus. ⁊ di-
ceret: q̄ cū sono taz horribili sanguinē
humanum accipere voluisset. Romani
quippe pauci ad modū qui remaserunt
vicerūt: q; vtraq; pars gladio corruit:
paucis romanis remanentibus. Oro-
sius insup dicit: q̄ bellū picentū: mar-
forū: pelignorū: sannitū: ⁊ lucanorū
multa prodigia p̄cecesserunt. Nam Ro-
me sub ortu solis globus igneus e res-
gione septētrionis cū maximo celi fras-
gore emicuit. Apud tarentinos cū pa-
nes per cōuiuia frangerentur: cruo e
medijs panibus quasi e vulnerib; cor-
porū fluxit. Tunc per septē continuos
dies grando lapidū: immixtis etiā res-
starum fragmentis: terrā latissime ver-
berauit. Bellū punicū fm̄ multa pdi-
gia p̄monstrarūt. Nam bos quidam
locutus est rome dicens: Caue tibi ro-
ma. Et Aug. lib. iij. de ciui. dei. c. vlti.
de hoc ait: Qmitto boves locutos: in-
fantes nondū natos quedā verba clā-
masse de vteris matruz; volasse serpen-
tes: feminas ⁊ gallinas ⁊ hoes in ma-
sculinū sexū fuisse conuersas. Inter ce-
tera mala que exopt secuta sunt fm̄
Orosiū: in ea pugna que apud cannas
celebrata est, xliij. milia romanorū cesa
sunt. Hannibal in testimonij vicione
tres modios anulorū aureorū qui er ma-
nibus interfectorū detracti fuerūt car-
thaginē misit. Narrat Sigibertus q̄

In gallia añ solsticiũ estiuale orta tẽ
 pelcare cũ grandine ingens fragmẽtũ
 glaciẽ de celo cecidit: cuius latitudo sex
 pedũ: altitudo duoz: longitudo ño qũ
 decem fuit. Et vt scribit in speculo ge-
 ñoz mundi: statim normãni septẽtrio-
 nales populi penerũt in galliã porẽri
 manu domuerũtq; gallos strage bellis-
 ca p. xl. annos. Postremo in signũ pa-
 cis normãnis data est qdã portio galli-
 ce regionis que vsq; ad ista tpa de nor-
 mãnia. Tertiu dubiu aperiẽdũ fuit
 Quibus signis hierosolymoz excidiũ
 fuit premonstratũ. Et lz fuerint multa
 que Josephus ponit in libris quos scri-
 psit de bello iudaico: nos tũ aliqua pũ-
 cipalia colligẽs. Et primũ fuit qd itel-
 la quedã per annum sub forma gladij
 stare visa est quasi imminens desup ci-
 uitatẽ. Scdm: cũ die festi populi cõue-
 nissent: octaua die mensis aplis: nocte
 tpe hora nona tãtũ fulgor: luminis arã
 replũq; circũdedit: vt dies clarissimũ
 videret: mansitq; spacio hora dimidia
 Hoc quidẽ ignaris pspẽrũ visum est:
 sed probos piosq; portẽtũ exitialẽ nõ
 latuit. Tertiu signũ qd luna eclipsim p
 duodecim noctes cõtinuas passa est.
 Quartũ signũ qd ianua tẽplũ qd erat ad
 orientẽ: cũ esset cre solido indura tãti
 ponderis qd vir viginti viri summo co-
 nata impellentibus clauderetur: repẽ-
 te hora noctis sexta p seipsam aperta
 est: qd ferreis vectibus teneret. Quĩ-
 tum signũ qd die. xxi. Maij ppe solis
 occasum visi sunt currus et quadrige i
 omni regione per acẽ ferri: et armato-
 rũ cohortes nubib; cõmisceri. Sextus
 signũ in nocte pentecostes sacerdotes
 ingressi tẽplũ ad diuina officia celebra-
 da. primo senserũt quosdã strepitus: et
 paulo post audierunt voces clamãtes:
 Dilcedam; ab his sedib;. Septimũ si-
 gnũ qdã iesus noie post qrtuor: años
 clamauit continue alta voce. Uox ab
 oriente. Uox ab occidente. Uox a quat-
 tuor ventis. Uox sup hierusalem. Uox
 super sponsos et sponsas. Uoxq; super

vniuersum populũ. Sicq; indefinẽter
 die ac nocte clamabat per vicos et plã-
 reas discurrendo. Et flagellat; ac pcul-
 sus etiã ante iudicẽ flagris vsq; ad os
 sa laceratus vt taceret: cũ quodã eiula-
 tu semp illud replicabat addens. Ube
 hierosolymis. Ube masculis et femellis
 Quasi xps pñciauit excidiũ hiero-
 solymoz pẽcipue trib; vicib;. Capl; ij.
 It ad mentẽ reducẽdũ est:
 qd dñs et saluator: noster iesus
 xps illi populo prenunciare
 dignatus est que vẽtura erãt
 mala: vt si vellent possent penitẽdo fle-
 crere furorẽ dñi. Tribus autẽ vicib; id
 fecit. Qd cõmemorat a Luca pmo. xix.
 c. Secũdo. xxi. c. Tertio. xxij. c. Primo
 Lu. xix. habet: qũter cũ dñica oliuarũ
 veniret in hierusalẽ: et turbe pcesserũt
 ei obuiã. vidẽs iesus ciuitatẽ fleuit su-
 per illam dicẽs inter alia. O hierusalẽ
 plena populo. O ciuitas sacerdotalis
 et regia: venient dies in te: et circũdã-
 bunt te inimici tui vallo: et circũdabũt
 te et coangustabunt te vndiq;: et ad ter-
 ram psterneũt te et filios tuos qui in te
 sunt: et non relinquent in te lapidẽ sup
 lapidẽ: eo qd nõ cognoueris tpus vi-
 sitationis tue. Inq; ppterẽa hiero. i
 questioib; ad Helbidã. Inratũ hieru-
 salẽ amauit dñs vt steret eã et plãgeret
 et pendens in cruce loqueretur: Luce
 xxij. Pater ignosce illis: qd nesciũt qd
 faciũt. Inq; impetrauit qd petierat:
 datũ est eis tps pñie: videlicet vsq; ad
 xliij. annũ. Post qd pseuerantib; illis
 in blasphemia: egressi sunt duo vrsi de
 siluis gentiũ romanoz Vespasian; et
 Titus: et eos interfecerunt atq; lacera-
 uerunt. hec ille. Scdo xps prenunciãuit
 desolationẽ hierusalẽ. Luce. xxi. cuz di-
 xit: Erit em; pressura magna sup terrã:
 et ira populo huic. Et cadent in ore gla-
 dij et captiui ducẽt in oes gentes. Et
 hierlãm calcabit a gentibus: donec im-
 pleant tpa nationũ. Tertio xps prenũ-
 ciãuit ruinã hierusalẽ Luce. xxij. c.
 qũ die passionis sue sequebatur illum

De timore iudiciorum.

cruce ostentatum multa turba populi & mulierū que plangebāt & lamēbant illū. Conuersus aut ad illas iesus dixit. Filie hierlm nolite flere sup me: sy supervos plangere & super filios vestros. Quoniam ecce veniē dies in quibus dicēt: Beate steriles que non genuerunt: & vbera que non lactauerūt. Quid plura? Crucifixus est xps: & tota mūdiālis machina est commōta. Tres munit terra obcuratus est sol: petre cōtrite sunt: aperta monumenta: & velū templi scissum est in duas pres a summo vsq; deorsum: vt dicit Matt. xxvij. tñ iudei duriores effecti in xpm & ecclesiam seuiunt. Post xpi resurrectionem quinquagesima videlicet die apli receperūt spm sc̄m: & ea die Petrus publice predicauit resurrectionē xpi: & p̄niam in remissionem pctōy. vt dicit Act. ij. Et postq; sanauit claudū & paralyticū ex vtero matris: qui sedebat ad portā templi: q̄ vocabatur speciosa: dicens: In noie iesu xpi surge & ambula. Cū esset factus cōcursus populoy ad rem tam grandē videndā: iterū predicauit Petrus innocentia xpi & impietate eorū contra illū. Et subdit. Penitemini: cōuertimini: vt deleantur pctā v̄ra. Act. iij. Sed ecce sacerdotes & magistratū templi intecere manus in Petrum & Iohem: & incarcerauerūt eos. Act. v. Sequēti dō die eductos de carcere liberauerunt precipientes ne docerent in noie iesu. Cū aut illi perseuerarent in doctrina iterū posuerūt eos in custodia publica: a qua fuerunt per angelū liberati. Et ne singulis inuicemur: obstinati iudei lapidauerūt Stephanū. Act. vi. Surrexit tandē Saulus contra discipulos: qui cōuersus est ex miraculo xpi sibi apparentis. Act. ix. & a iudeis persecutiōes grauissimas passus est. Occisus est Iacobus frater Iohannis gladio. Incarceratus est Petrus & per angelū liberatus. Act. xij. Sicq; continue addebant mala malis miserabiles iudei.

De terribili sententia diuini iudicij contra hierusalem. Caplm. iij.

Escio quis tam ferēse poterit sine gemitu audiat q̄ passiva est hierosolymitana ciuitas recto iudicio dei. Ierem. lxx. in hoc mysterio de erecutione diuine sententie p̄ra hierlm dicemus. De qua tria sunt consideranda.

Primum est multitudinis conditio.

Secundum famis afflictio.

Tertium ciuitatis delictio.

Primum considerandū est multitudinis conditio. Cū em̄ ab exercitu romanoy circumdata fuit hierlm & conditio inuenta est ibi innumerabilis multitudo ppli. Refert Eusebius lib. iij. ecclesiastice historie: qd̄ etiā Iosephus ponit qd̄ ex oī iudea ppli in die solēni pasche hierosolymā velut eritrali quadā manu cogente cōuenerūt: quos tricesimas centena milia hoīm dicit fuisse iustos: sed iudicio dei tpe hoc vltionis electi: vt qui in dieb; pasche saluatores suum xpm dñi cruentis manib; & sacrilegis vocib; violauerūt: in ipsis dieb; velut in vna carcerē oīs multitudo cōclusa: feralis pene exitū qd̄ merebat̄ escape ret. Scdm̄ considerādū est famis afflictio. Obsessa nāq; ciuitate fecerūt romanū vallū munitissimum in circuitu: ita vt nullus ciuitatē exteno illud pertransire posset. Ob quā causā in breui ciuitas vgeri fame cepit: tātūq; excreuit penuria rerū: qd̄ ppter famē ea que referā dicit Iosephus mala esse secuta. Primum qd̄ predones p̄ ciuitatem discurretes vi intrabāt domos: & rapiebant si qd̄ ibi inuenissent comestibile. Scdm̄ qd̄ filij ex ore parētū & ecduerō violēter stricto manib; gutture masticatorū cibū extrahēbāt: & velut rabidi cōdebat. Tertium qd̄ etiam simū bouū aliāq; imūda sumplerūt i cibū. Quārtū qd̄ multi cōtēdebāt erire vt herbas colligerēt: & capiebant a romanis. Et tantus fuit nūmer; captiuoy: vt tūce custodiri nō possent. Quapropt̄ statim

hnt vt euulhis eorū oculis manibusq
 amputatis cōpellerent sic ad ciuitates
 redire. Quintū q̄ pleriq̄ diuites timē
 tes ne sua iocalia ad manū romanorū
 venirēt: q̄s verisilr̄ presumebāt ciuitas
 se debellaturos illa deglutire. Cui
 rei fama cū deuenisset ad aures roma
 norū: cōmouit eos vt exēteraret̄ iudeos
 captiuos quos estimabāt gēmas invē
 tre adhuc retinere. Quare vna nocte
 duorum milium patefacta sunt viscera.
 Tertū q̄ multi formosi et delicati iuue
 nes i via: in plateis: in pprijs domib⁹
 fame verati: iprouisa morte et repētina
 cadebāt: et sepit̄ illi q̄ cadauera sepelie
 bāt supra sepultos mortui et ipsi defis
 ciebāt. Septimū q̄ inuēre sunt mulie
 res filios pprios comedētes. Vñ et de
 quadā dicit Iosephus: q̄ cū fame tor
 queret̄ nihil habēs ad comedendū: las
 cūcē filii in manib⁹ tenēs dixit: Inse
 licis mris: infelicio: fili: in bello: in fa
 me: in direptiōe cui te referuabo: Ceni
 ergo nūc o mi nate: et esto cib⁹ mri: pre
 dombus furor: seculis fabula. Et his
 dictis filii iugulauit et corit: dimidiū
 comedit: pre alterā occultauit. Ecce cō
 festim pdones odorē carnis cocte sen
 tētes in domū irruūt: et vt carnē pro
 dar mortē minant. Tūc illa detegens
 infantis mēbra: ecce inq̄t vobis partē
 optimā relinuaui. At illos tāt⁹ horroz
 muasit: q̄ nec loq̄ potuerit. Et illa. me
 est inq̄t fili: meū est pctm̄: securi edis
 te: q̄ p̄ior ego comedi quē genui. Illi
 ho tremētes et territi discesserūt. O q̄
 erāt in ciuitate illa amara spectacula
 vbi videbant̄ quotidie tot morientes.
 O quor̄ infantes et pueri extendentes
 manū ad vbera matruz: et panē peten
 tes: ad pedes illarū extincti ruebant.
 O quor̄ erant illi stebiles voces: quot
 lamēta: quot singult⁹: quot suspiria: et
 in a deo nō exaudiebant. ¶ Tertū p̄
 derādā est ciuitat⁹ delectio. Anno enim
 scdo ipenij Hespahani. Titus ei⁹ fili⁹:
 qui in obhādiōe remāserat ciuitatē ce
 pit: quā a fundamētis subuertit. Vbi

periere viroū yndecies centenā milia
 fame et gladio p̄ter mulieres et puulos:
 reliq̄ venūdati. Vbi es ergo magna ci
 uitas hierlm. Vbi decora syō. Vbi es
 ciuitas quōdā referta gētib⁹: dñi po
 puloz: regib⁹ veneranda: acceptabilis
 deo: sedes gre: Vbi es tēplū illō miras
 bile panimēta marmorea: porte nitens
 tes auro: O ia vtiq̄ euersa et a funda
 mētis dirupta fuere. O iuictissima dei
 viuēt⁹ dextera: q̄ ceruices depmit pec
 catoz. Ipsa faciēte tot calamitatib⁹ et
 cladib⁹ hierlm perijt. Et post tpe. s. He
 lij Adriani cōfluētib⁹ diuersarū natio
 nū icolis reedificata est: et vclia ex pie
 noie ipatoris dicta. Qui Adrianus vt
 dicit Orosi li. vii. p̄cepit: ne cui iudeo
 hierosolymā intrare liceret. Digne itaq̄
 oib⁹ timorē dñi predicam⁹ qui timen
 tibus selargitur gratiam in presenti:
 et in futuro gloria sempiterna. Amen.
 ¶ De iudicio dei contra Dauid popu
 lum numerantem. Sermo. xiiij.

Impello equi

 Iē nō parū admirari de ho
 minū hui⁹ t̄pis temeritate:
 q̄ vidētes quotidie patrias
 pestilentis grauissimas agitari: non tis
 ment tremenda iudicia dei. Profecto
 acerbissimū est flagellū pestilentiarū.
 Nā pater filii: filii fugit patrē: frater
 fratrem deserit: vxor virū derelinquit: et
 vir vxorē abominat. Quid plura: Suf
 focat penit⁹ pieras. Fuit ciuitates va
 cue pplis domusq̄ etiā claudunt̄ am
 plissime. Viduant vxores marit⁹: et de
 licati iuuenes formosiq̄. puelle mise
 rabiler extingunt. Tali etenim flagello
 deus Dauid in suis iuste punit. Qd
 vt euident⁹ innotescat ad ipm Dauid
 p̄ instructiōe nostra sermone vertem⁹
 De quo tria mysteria declarabimus.
 Primum dicitur excellentie.
 Secundum deficientie.
 Tertium pestilentie.
 ¶ De admirādis prerogatiuis et excel
 lentis Dauid. Caplm. s.
 an n